

Wyrok z dnia 27 maja 1994 r.

I PRN 20/94

Na podstawie art. 93 ust. 3 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385) stosunek pracy może być rozwiązany tylko z nauczycielem akademickim mianowanym na czas nie określony. Przepis ten nie ma zastosowania do nauczyciela akademickiego, który zajmując stanowisko docenta, stał się z dniem wejścia w życie tej ustawy nauczycielem mianowanym na stałe (art. 188 ust. 5).

Przewodniczący SSN: Maria Mańkowska (sprawozdawca), Sędziowie SN: Józef Iwulski, Janusz Łętowski,

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 13 maja 1994 r. sprawy z powództwa Ryszarda K. przeciwko Akademii Muzycznej we Wrocławiu o przywrócenie do pracy, na skutek rewizji nadzwyczajnej Ministra Sprawiedliwości [...] od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu z dnia 11 maja 1993 r. [...],

o d d a l i ł rewizję nadzwyczajną.

U z a s a d n i e n i e

Powód Ryszard K., zatrudniony w pozwanej Akademii Muzycznej we W. jako mianowany nauczyciel akademicki odwołał się od decyzji Rektora tej Uczelni z dnia 10 października 1991 r. o rozwiązaniu stosunku pracy za wypowiedzeniem ze skutkiem na dzień 30 września 1992 r. i wnosił o przywrócenie do pracy.

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy we Wrocławiu oddalił powództwo wyrokiem z dnia 7 grudnia 1992 r. [...] uznając, że w sprawie zachodzą ważne przyczyny uzasadniające rozwiązanie stosunku pracy na podstawie art. 93 ust. 3 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385) i dlatego żądanie powoda o przywrócenie do pracy nie zasługuje na uwzględnienie.

Na skutek rewizji powoda Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu wyrokiem z dnia 11 maja 1993 r. zmienił wyrok Sądu I instancji w ten sposób, że przywrócił powoda Ryszarda K. do pracy w Akademii Muzycznej we W. na poprzednich warunkach. Sąd Wojewódzki przyjął, że strona pozwana nie mogła rozwiązać z powodem stosunku pracy na podstawie przepisu art. 93 ust. 3 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym, ponieważ przepis ten dotyczy nauczycieli akademickich

mianowanych na czas nie określony, a powód nie był zatrudniony na czas nie określony, gdyż z dniem 1 października 1991 r. został mianowany na stanowisko profesora nadzwyczajnego na okres 5 lat tj. do dnia 31 grudnia 1995 r. i ten akt nominacji zmienił treść dotychczas łączącego strony stosunku pracy na czas określony.

Powyższy wyrok zaskarżył Minister Sprawiedliwości w drodze rewizji nadzwyczajnej zarzucając rażące naruszenie przepisów art. 93 ust. 3 w związku z art. 87 ust. 3 art. 188 ust. 5 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym poprzez błędną wykładnię tych przepisów i niewłaściwe zastosowanie oraz naruszenie interesu Rzeczypospolitej Polskiej. Rewidujący wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Wojewódzkiemu-Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu do ponownego rozpoznania. Zdaniem rewizji nadzwyczajnej, strona pozwana mogła zastosować tryb rozwiązania stosunku pracy określony w art. 93 ust. 3 ustawy o szkolnictwie wyższym skoro z treści art. 87 ust. 3 tej ustawy wynika, że akt mianowania powoda na stanowisko profesora nadzwyczajnego na okres 5 lat nie zmienił dotychczas łączącego go ze stroną pozwaną stosunku pracy na czas nie określony, wynikający z mianowania na stałe na stanowisko docenta.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Bezsporne jest, że powód Ryszard K. z dniem 1 października 1989 r. został mianowany na stanowisko docenta a z dniem 1 października 1991 r. otrzymał mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego na okres 5 lat, to jest do 31 grudnia 1995 r. Trafnie wskazano w rewizji nadzwyczajnej, że zgodnie z art. 188 ust. 5 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym mianowani nauczyciele akademicki zajmujący stanowisko docenta pozostają mianowani na stałe na tym stanowisku i że akt czasowego mianowania powoda na stanowisko profesora nadzwyczajnego nie zmienił łączącego strony stosunku pracy. Przekonuje o tym brzmienie art. 87 ust. 3 omawianej ustawy, który stanowi, że jeżeli po upływie okresu zatrudnienia osoby nie mającej tytułu naukowego na stanowisku profesora nadzwyczajnego, osoba ta nie jest mianowana na to stanowisko, wraca na poprzednio zajmowane stanowisko w uczelni.

Natomiast nie można podzielić poglądu prezentowanego w rewizji nadzwyczajnej, że mianowanie nauczyciela akademickiego na podstawie art. 188 ust. 3 wyżej powołanej ustawy jest źródłem stosunku pracy powoda na czas nie określony. Ustawa o szkolnictwie wyższym rozróżnia bowiem trzy rodzaje mianowania: na stałe (art. 87 ust. 1 i art. 188 ust. 5), na czas nie określony (art. 88 ust. 1, art. 89 ust. 1 i art. 87 ust. 2 zdanie drugie), i na czas określony (art. 87 ust. 2 zdanie pierwsze, art. 89 ust. 2). Nie można utożsamiać mianowania nauczyciela akademickiego na stałe z mianowaniem na czas nie określony. Dotyczy to różnych osób i istnieją różnice w dopuszczalności rozwiązywania tych stosunków pracy. Przepisy ustawy o

szkolnictwie wyższym przewidują mianowanie na stałe jedynie w stosunku do profesora zwyczajnego lub profesora nadzwyczajnego, mających te tytuły naukowe (art. 87 ust. 1) oraz docenta (art. 188 ust. 5). Mianowanymi na czas nie określony są natomiast: adiunkt (art. 88 ust. 1), asystent (art. 89 ust. 1) i osoba nie posiadająca tytułu naukowego na stanowisko profesora nadzwyczajnego, jeżeli nie jest to pierwsze mianowanie na to stanowisko (art. 87 ust. 2.).

Osoby zatrudnione po raz pierwszy na stanowisko asystenta (art. 89 ust. 1) oraz na stanowisko profesora nadzwyczajnego bez posiadanego tytułu naukowego (art. 87 ust. 2) mianuje się na czas określony.

Z każdym mianowanym nauczycielem akademickim, niezależnie od rodzaju mianowania: na stałe, na czas nie określony czy na czas określony, może być rozwiązany stosunek pracy w trybie i z przyczyn przewidzianych w art. 93 ust. 1 i 2 omawianej ustawy.

Rozwiązanie stosunku pracy na podstawie art. 93 ust. 3 tej ustawy ma zastosowanie jedynie w stosunku do nauczycieli akademickich mianowanych na czas nie określony, przepis ten nie wymienia natomiast osób mianowanych na stałe, nie może zatem mieć zastosowania wobec powoda, który z mocy art. 188 ust. 5 ustawy jako nauczyciel akademicki zajmujący stanowisko docenta stał się z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym, nauczycielem mianowanym na stałe. W konsekwencji powyższego, wyrok Sądu Wojewódzkiego odpowiada prawu mimo zastosowanej błędnej wykładni art. 87 ust. 3 omawianej ustawy przez przyjęcie, że umowa stron uległa przekształceniu na umowę na czas określony.

Z powyższych względów należało uznać, że rewizja nadzwyczajna nie jest uzasadniona i podlega oddaleniu z mocy art. 421 § 1 k.p.c.

=====